

HASAN PİR

ANALİZ

Hasan Pir

Türkiye'nin en büyük mağaralarından biri olarak bilinen ve Mart 1996 yılında - bugün artık mahalle olan- Akçakale köyünde ikamet eden hemşerimiz Mustafa Levent tarafından bulunan "**Akçakale mağarası**" keşfedildiği günden bugüne 27 yıldır turizme açılmayı bekliyor.

Gümüşhane Akçakale Mahallesi'nde bulunan 18.500 m2 lik iç alanı ile Türkiye'nin en büyük ve görkemli mağaralarından biri olan Akçakale mağarası, bilim çevreleri ile MTA tarafından verilen raporların çelişkisi nedeniyle bugüne kadar hizmete açılmadı.

Mağaranın tavanındaki bazı lokal noktalarda çökme olur ihtimali, hizmete açılmasının önünde en bilinen engel olarak duruyor.

Mağaranın bulunmasından yaklaşık 4 ay sonra Temmuz 1996 yılında Gümüşhaneli hemşerimiz Prof.Dr. Ali Uzun ile Gümüşhane Üniversitesi Rektörü Prof.Dr. Halil İbrahim Zeybek, Akçakale mağarasında ortak bir araştırma ve inceleme yaptılar. Bu inceleme ve araştırmaları sonunda hazırladıkları bilimsel yazılarını 1996 yılında Dergipark'ta ve Türk Coğrafya Dergisi'nin 31. Sayısında Akçakale Mağarası (Gümüşhane) başlığı ile yayımladılar.

Bu bilimsel makalenin sonuç bölümü önemli olduğu için bu bölümü olduğu gibi aktarıyorum.

"Akçakale mağarası, yatay yönde gelişmiş olup, bugün havalandırma zonunda yer almaktadır. Oldukça geniş bir iç alana sahip (18.500 m2) olan mağara çeşitli damlataşı oluşukları yönünden de nispeten zengindir. Ayrıca, mağaranın mikroklimatik özellikleri ile havasının temizliği de dikkate alındığında, speleoterapi amaçlı kullanılabileceği düşünülmektedir. Bu nedenlerden ötürü mağara, yüksek bir turist çekim kapasitesine sahip görünmektedir. Turistik çekiciliği dışında, bu mağara şehre yakınlığı ve geniş iç hacmi dikkate alındığında, eğer girişi kolaylaştırılırsa tehlike anında güvenli bir sığınak olarak kullanılabileceği gibi, gerek peynir ve benzeri çeşitli hayvansal ürünleri ve gerekse meyve gibi zirai ürünlerin depolanması amacı ile de kullanılabilir.

Ancak, bütün bu üstün özellikleri yanında, mağaranın turizme veya diğer amaçlarla insan kullanımına açılması durumunda, yer yer tavandan olan çökmelerin

tehlikeli olabileceği düşünülerek, gerekli tedbirlerin öncelikle alınmasını önemle vurgulamak isteriz.

Öte yandan, mağaranın turizme açılabilmesi için, yolunun, ışıklandırmasının ve diğer gerekli sosyal tesislerin (WC, PTT, su ve ilk yardım üniteleri... gibi) öncelikle yapılması gerektiği de açıktır."

Görüldüğü gibi, Sayın Uzun ve Sayın Zeybek her şeyi açık açık yazmışlar.

Mağaranın bulunmasından ve bu bilimsel makaleden sonra aradan geçen 27 yıl boyunca mağaranın turizme açılması ile ilgili herhangi bir gelişme olmadı. Bugün artık günümüz teknolojileri ile uzaydaki bir aletin tamiri yerden yapılırken, denizin kilometrelerce altındaki bir olaya rahatlıkla müdahale edilirken, bir yanardağ lavının bile içinde bilimsel araştırmalar yapılırken bir mağaranın tehlike arz eden tavanına müdahale edilememesi "Türkiye Yüzyılına girilen" bir dünyada Gümüşhane'ye yakışmıyor.

Mağara bulunalı çeyrek yüzyıl olmuş. 27 yıl önce tespit edilen sorunlar bugün mutlaka çözülür. Biz de yoksa bile dünyanın gelişmiş ülkelerinde bu teknolojiler vardır. Bunları araştırıp bu önemli mağaranın sorunları giderilerek hizmete açılmalıdır.

Gümüşhane Valimiz Sayın Alper Tanrısever'e bu önemli konuyu arz etmek istedik.

Güzel günler dileğiyle.